

Grindsted omkring 1950 - Veje, mennesker og ejendomme

I 2012 havde jeg flere samtaler og køreture i vores lokalområde med nu afdøde Arne Skindbjerg, en af de borgere i Grindsted, der havde boet længst i landsbyen. Arne havde en levende hukommelse, der rakte tilbage til begyndelsen af 1940'erne, hvor hans familie flyttede til byen. Arne fortalte bl.a. om hvordan, der så ud i landsbyen omkring 1950. Om veje, om mennesker og om hvilke gårde, der gav jord til byggegrunde og de udstykninger, der for alvor tog fart fra midten af 1960'erne.

*Poul Dahl,
Grindsted*

Arne Skindbjergs fortælling tog udgangspunkt i et luftfotografi, som han stedfæstede til ca. 1960. Du kan se fotoet nederst i artiklen.

Arne berettede, at der stort set kun var en vej, en jordvej, igennem byen, Uggerhalnevej. Den var landsbyens hovedfærdselsåre, der slyngede sig gennem byen fra sydøst mod nord, akkurat som i dag og som den formentlig har gjort gennem århundreder.

Kom man fra Uggerhalne på vej mod nord, var der spredt bebyggelse af gårde og huse på begge sider af vejen, begyndende med en ejendom, hvor Grindsted Autoværksted i dag er beliggende. Var man kommet et stykke ind i landsbyen, inden vejen slog et sving mod højre, stødte man på højre side på en markvej, Svanelundsvej. Den fortsatte op til gartneriet og "Østergaard" og herfra videre ad en smal markvej ud til Stokbrohedevej nordøst for Grindsted.

Gartneriet blev nedlagt i forbindelse med, at Kornelparken blev udstykket. Det lå cirka der, hvor parcelhusene i Kornelparken nr. 10 - 12 i dag ligger.

De to nybyggede huse på Smedevej set fra nord; i baggrunden "Tømrerhans" og Henry Skindbjergs huse.

Lige over for Svanelundsvej blev Smedevej anlagt i slutningen af 1940'erne med to huse på en mark ejet af Otto Sørensens forgænger Rudolf Thomsen. Lidt længere mod nord, skråt over for "Gennem Bakkerne" gik Karolinevej ned til "Storgaardsminde", hvor nu Morten Sudergaards Autoservice ligger. På vejen lå også Frederik Frederiksens købmands- og foderstofforretning og mejeriet.

Købmand Fr. Frederiksens butik, i baggrunden ses smedjen. Foto fra 1960'erne.

Endnu længere mod nord, over for "Grindstedgaard", førte en markvej ud til "Østergaard" og tre ejendomme, hvoraf den ene (Karlos ejendom) lå i området, hvor "Glashuset" i dag er beliggende.

Espelunden med mejeri og Søndergaard Foto fra beg. af 1960'erne.

På spørgsmål om vejnavnenes oprindelse, svarede Arne, at, som han huskede det, havde kun få veje et navn. Han mente, at da posthuset i Uggerhalne blev nedlagt i midten af 1950'erne og flyttet til Vodskov, blev der behov for gadenavne. Der bliver forsket i sagen, men er der blandt læserne nogle, der har viden herom, så sig endelig til!

Arne Skindbjerg berettede videre om de landbrug, der gav jord til byens udstykninger. I byens sydøstlige ende, på grunden, hvor Grindsted Autoværksted ligger, Uggerhalnevej nr. 43, lå Juul Christiansens ejendom. Den overtog Kjeld Bislev i 1969. Han rev de sidste rester af ejendommen ned for at bygge autoværksted, servicestation med salg af Uno X-benzin og privatbolig. Denne ejendom gav jord til udstykningerne på Tranevej og Ringdrosselvej. Udstykninger, som tog sin begyndelse i 1969 og som for Tranevejs vedkommende stort set var afsluttet i 1972. De sidste grunde blev bebygget i midten af 1980'erne.

Ringdrosselvej var også godt udbygget i 1972, men tog ligeledes en pæn hvilepause frem til midt/slut 1980'erne, hvor de sidste grunde blev bebygget.

Lidt længere mod nord lå Søren Haursevs ejendom på Uggerhalnevej nr. 37. Sørens ejendom blev fjernet i 2003 På grunden blev der året efter bygget to rækker gule rækkehuse. Men længe inden blev Søren Haursevs arealer stærkt formindsket for at give jord til Havesangervej og Skovskadevej. Første hus på Havesangervej blev bygget allerede i 1963, men fra 1967 og frem til 1973 blev de fleste grunde bebygget. I løbet af 1980'erne blev der sat hus på de sidste. På Skovskadevej skete bebyggelsen mellem 1967 og 1974.

To af Henry Skindbjergs lastbiler ved den markvej, der siden blev til Jens Nørgårds Vej.

Gik man endnu længere op ad Uggerhalnevej til nr. 25, lå her tidligere Otto Sørensens

ejendom. Gården lå, hvor Sognegården nu ligger. Arne fortalte, at hans far, Henry Skindbjerg havde plads til sine 3 lastbiler, hvor Sognegårdens P-plads nu ligger.

Otto Sørensens afgav, sammen med vognmand Henry Skindbjerg, jord til Høgevej, Egelykkevej og Minervavej.

Otto Sørensens og tidligere Rudolf Thomsens ejendom – gårdmaleri fra 1891. Maleri i Horsens-Hammer Hjemstavnsforening.

Her startede de første parcelhusudstyknings i Grindsted. Det skete i 1964, og over en 10-årig periode var stort set alle grunde bebygget. Arne fortalte videre, at et markdige, der fulgte den langsgående del af Minervavej adskilte to marker. Henry Skindbjerg og Otto Sørensens blev i begyndelsen af 1960'erne enige om at udstykke markerne, så der kunne bygges huse. De jævnedet diget, der adskilte deres marker. Diget kan ses på fotografiet fra 1960.

Marken mod vest tilhørte Henry Skindbjerg, den blev udstykket 1964. Her byggede Preben Brorson Møller, Grindsted og Bent Pedersen de første to huse i 1964/65. Marken øst for diget var Otto Sørensens. Her blev resten af Minervavej samt Egelykkevej og Høgevej udstykket.

Ejendommen til venstre i billedet ligger ved den markvej, der senere blev kaldt Svanelundsvej.

Svanelundsvej var oprindelig en markvej, der førte ud til et gartneri og videre ud til Østergaard. Svanelundsvej nr. 2 var en mindre ejendom, som har givet jord til dele af Svanelundsvej.

Ejendommen brændte i 1942 som følge af tyske sporlyskugler, og det nuværende hus blev bygget.

"Det gule murstenshus", Uggerhalnevej nr. 19 er en tidligere landejendom, som også har givet jord til en del af Svanelundsvej. Husbyggeriet i dette område af Grindsted spreder sig over mange år 1959 – 2000.

På fotoet ses Carl Jensens købmandshandel på Uggerhalnevej nr. 19 og ved siden af ejendommen nr. 17, der endnu eksisterer.

Jens Nørgaards ejendom, hvor Astrid Jensen boede indtil 2018, Uggerhalnevej nr.15 har givet jord til Jens Nørgaards Vej og Smedevej.

Arne fortalte historien om, hvordan Jens Nørgaards Vej blev "døbt": Henry Skindbjergs chauffør Charles Thomsen ville bygge hus, hvor P-pladsen ved Sognegården nu findes. Henry S. sagde til Charles: "Du vil da ikke have et hus der. Når du er hjemme til middag, kommer alle Otto Sørensens fluer og gør dig selskab, og når du spiser din aftensmad, kommer de flyvende igen. Nej, du kan få en grund, som jeg har, der støder op til Jens Nørgaards markvej." Charles lod sig overbevise, og da han og Henry var i gang med jordarbejde for at forberede byggeriet, kom Jens Nørgaard til stede og sagde til Henry og Charles: "Jeg giver en kasse øl (50 stk. var der i en kasse dengang), hvis I opkalder vejen efter mig". Henry og Charles slog til.

Hvad de har sagt til det inde på kommunekontoret i Vodskov, beretter historien ikke noget om!

I første omgang blev to grunde udstykket. Charles Thomsen fik nr. 3. Jens Nørgaards Vej blev i det store og hele bebygget mellem 1962 og 1968. I 1977 fulgte det sidste hus.

Arne Skindbjergs hjem på Uggerhalnevej 22.

Østergaard, Kornelparken nr. 7, har sammen med "Karlos ejendom", der lå ca. der, hvor Glashuset i dag ligger, givet jord til Kornelparken. Den blev udstykket i midten af 1970'erne.

Parcelhusene blev bygget i et "rasende" tempo mellem 1975 og 1977.

Tempoet fortsatte med rækkehusene, der blev opført fra 1977 - 1979. Udbygningen af denne del af byen fortsatte fra 1997 og frem til 2007, hvor den yngste del af Kornelparken indtil videre er bygget.

Ved slutningen af 1970'erne havde det Grindsted, som jeg kendte fra min barndom, gennemløbet en utrolig forandring, sagde Arne. Grindsted havde ændret karakter fra bondelandsby med omgivende marker til forstadsbebyggelse med parcelhuskvarterer og rækkehuse, med haver og ligusterhække. Indbyggertallet blev stærkt forøget. Det medførte pres på børnepasning, skole, vandværk, fritidsfaciliteter, det kirkelige liv, foreningsliv mm.

Vi vender i senere artikler tilbage med historier om denne utrolige udvikling.

PS: Fotografierne er i sin tid venligst stillet til forfatteren disposition af Arne Skindbjerg.

Grindsted by med mejeri og skole i nederste venstre hjørne. På hjørnet af "Gennem Bakkerne" og Uggerhalnevej ses den nu nedrevne telefoncentral, bagved ses GIFs klubhus. Men gå selv på opdagelse i fotografiet! Arne Skindbjerg vurderede, at luftfotografiet er taget omkring 1960.

Faktaboks:

1939 Arne Skindbjerg fødes i Vester Hassing

1942 flyttede Arne med sine forældre til Grindsted på Uggerhalnevej nr. 22. Herfra drev hans forældre Henry og Ella Skindbjerg vognmandsforretning frem til 1974, hvor Arnes broder, Knud endelig overtog forretningen.

1945 – 1952 Skolegang i Grindsted skole
Under opvæksten måtte Arne hjælpe til i vognmandsforretningen med forefaldende arbejde: læsse kartofler, korn, sand, kartofler, roer, grus, mejeriprodukter mm. Endog køre lastbil: Arne fortalte, at ved en lejlighed i 1940'erne, hvor der skulle køres grus på Hammervej, stod hans far på ladet. Inde i førerkabinen stod Arne på sædet og styrede, medens Knud (Arnes 1½ år yngre broder) sad på gulvet og trykkede på pedalerne. Når faderen slog på taget, skulle der køres fremad!!

Faktaboks:

1954 – 1958 var Arne i lære som landbrugs- og beslagsmed hos smeden i Grindsted, Albert Jensen, Uggerhalnevej nr. 14. Arne var Alberts første lærling i smedjen.

Efter militærtjeneste har Arne arbejdet som smed i forskellige nordjyske virksomheder. I mange år var han håndboldspiller i GIF. Senere fungerede Arne som træner, holdleder og bestyrelsesmedlem og har gennem dette fritidsarbejde udført en engageret indsats i lokalområdet til gavn for ungdom og voksne.